



## MARTNA VALD

### MAJANDUSAASTA ARUANNE

Aruandekohuslase nimetus : Martna Vallavalitsus  
Aadress: Martna 90601 Läänemaa  
Telefon: 47 25 041  
Faks: 47 25 040  
E-post: [vallavalitsus@martna.ee](mailto:vallavalitsus@martna.ee)  
Interneti kodulehekülg: [www.martna.ee](http://www.martna.ee)  
Majandusaasta algus: 01.01.2013. a  
Majandusaasta lõpp: 31.12.2013. a

Audiitor:  
AMC Audit OÜ  
Merike Kiisk

## SISUKORD

Tegevusaruanne .....	3
Sissejuhatus .....	3
Valitsemisstruktuur ja töötajad .....	3
Volikogu .....	3
Vallavalitsuse ametnikud .....	3
Personal .....	3
Valla allüksused .....	4
Tähtsamad finantsnäitajad .....	4
Tegevusvaldkonnad .....	5
Majandus .....	5
Haridus .....	5
Sotsiaalhoolekanne .....	6
Tervishoid .....	7
Kultuur .....	7
Keskkonnakaitse .....	7
Ülevaade valla arengukava täitmisest .....	8
Ülevaade finantsdistsipliini täitmise kohta .....	9
Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks .....	10
Raamatupidamise aastaaruanne .....	11
Rahavoogude aruanne .....	12
Netovara muutuste aruanne .....	12
Eelarve täitmise aruanne .....	13
Lisa 1 Raha ja selle ekvivalendid .....	16
Lisa 2 Finantsinvesteeringud .....	16
Lisa 3 Maksud ja lõivud .....	17
Lisa 4 Muud nõuded, ettemaksud ja kohustused .....	17
Lisa 5 Kinnisvarainvesteeringud .....	18
Lisa 6 Materiaalne põhivara .....	18
Lisa 7 Saadud toetused .....	19
Lisa 8 Tulud kaupade ja teenuste müügist .....	20
Lisa 9 Muud tegevustulud .....	20
Lisa 10 Tööjõukulud .....	20
Lisa 11 Muud tegevuskulud .....	21
Lisa 12 Antud toetused .....	21
Lisa 13 Seotud osapoolte deklaratsioon .....	22
Allkirjad majandusaasta aruandele .....	23

## Tegevusaruanne

### Sissejuhatus

Martna vald sai omavalitsusliku haldusüksuse õigused 20 veebruaril 1992. aastal. Valla ülesanneteks on lähtudes seadustest ja valla elanike õigustatud huvidest kohaliku elu korraldamine oma haldusterritooriumil.

Martna vald asub Lääne maakonna keskosas Matsalu lahe kirdekaldal ja naabriteks on lõunas Lihula vald, ühispiiriks Kasari ja Rõude jõed, idas Kullamaa vald, põhjas Lääne Nigula vald, läänes Ridala vald. Valla pindala on 269 km<sup>2</sup>. Martna valda läbivad maanteed: Risti-Virtsu, Haaspsalu-Laiküla ja Palivere-Oonga. Lähimad linnad: Haapsalu 25 km, Lihula 35 km, Tallinn 98 km.

Vallas elab alaliselt seisuga 31.detsember 2013.a. 839 elanikku. Vallas on 34 küla. Pindala on 269 km<sup>2</sup>, millest 23,3% on haritavad maad, 41,1% metsamaad, 18,0% loodusliku heinamaad, 0,5% õuemaad ja 16,9% on muu maa.

## Valitsemisstruktuur ja töötajad

### Volikogu

Martna Vallavolikogu on alates 2013 aasta valimistest 7 liikmeline. Enne seda 9 liikmeline. Aasta jooksul on volikogu pidanud 10 istungit, vastu võtnud 32 otsust ja kehtestanud 18 määrust.

Volikogu on moodustanud 4 komisjoni:  
Kultuuri-ja sporditöö komisjon – 5 liiget  
Haridus- ja hoolekande komisjon – valitud esimees.  
Majandus- ja eelarvekomisjon - 3 liiget  
Revisjonikomisjon - 3 liiget

### Vallavalitsuse ametnikud

2013 aasta 31.detsembri seisuga töötas Vallavalitsuse ametiasutuses 7 ametnikku

- vallavanem
- vallasekretär
- pearaamatupidaja
- sotsiaalnõunik
- kommunaalnõunik
- arendusnõunik
- sekretär-raamatupidaja

Vallavalitsus on 5 liikmeline:

vallavanem  
sotsiaalnõunik  
Martna Põhikooli direktor  
Martna lasteaia direktor  
pearaamatupidaja

Aasta jooksul on peetud 15 istungit, võeti vastu 148 korraldust ja 6 määrust.

### Personal

Martna vallavalitsus koos allasutustega on suurim tööandja valla territooriumil. Seisuga 31.12.2013 töötas asutustes kokku 46 inimest, neist avalikus teenistuses 14, sealhulgasvolikogu liikmeid 7.

## Valla allüksused

- Volikogu
- Vallavalitsuse kantselei
- Elamu- ja kommunaalmajandus
- Raamatukogud (Rõude , Martna)
- Koduteenus
- Martna lasteaed
- Martna Põhikool
- Noortekeskus

## **Tähtsamad finantsnäitajad**

Volikogu poolt vastu võetud Martna valla 2013. aasta eelarve koos lisaeeelarvega :  
Põhitegevuse tulud 849,8 tuhat eurot  
Põhitegevuse kulud 888,6 tuhat eurot  
Investeermistegevus -0,3 tuhat eurot.  
Finantseerimistegevus 0 tuhat eurot.  
Likviidsed varad -38,5 tuhat eurot.  
2013 .aasta eelarve tulud täideti 100,65%.

Majandusaasta jooksul võeti vastu 1 lisaeeelarve.

### Maksud

Üksikisiku tulumaksu oli eelarvesse planeeritud 394,7 tuhat eurot. Laekus 401,2 tuhat eurot.  
Maamaksu oli plaanitud 67,4 tuhat eurot ,laekus 68,0 tuhat eurot.

### Kaupade ja teenuste müük

Kaupade ja teenuste müük oli planeeritud 131,5 tuhat eurot. Täitmine oli 130,3 tuhat eurot.  
Põhilaekumine toimub elamu-ja kommunaalalasest majandustegevusest, kogu 91,8 tuhat eurot.

### Sihotstarbelised eraldised

Sihotstarbelisi eraldisi laekus 82,5 tuhat eurot. Neist olulisem valla teede remondiks 71,8 tuhat eurot.  
Projektide toetusteks laekus 8,1 tuhat eurot.

### Riigieelarve toetused

Riigieelarve tasandusfond kokku oli 170,6 tuhat eurot, sellest sihotstarbelised eraldised lg 2  
hariduskuludeks ja koolilõunaks , toimetulekuks ja sotsteenusteks 106,8 tuhat eurot ning  
tasandusfondi lg. 1 toetus 63,8 tuhat eurot .

### Muud mittesihotstarbelised eraldised ja tulud

Muude tulude laekumine 0,9 tuhat eurot. Millest vee erikasutustasu 0,8 tuhat eurot. Saastetasu  
eelarves loodetud 0,2 tuhande euro asemel ei laekunud midagi ,kuigi saastetasude määrasid tõstab  
riik pidevalt.

### Investeeringud

Suuremad investeeringud olid Martna katlamajas katla torude vahetus oma eelarvevahenditest 12,2  
tuhat eurot ja Kooli tee 6 elamu katuse parandus 4,9 tuhat eurot.

### Laenukohustused

2013. aastal pangalaene võetud ei ole.

## Tegevusvaldkonnad

### Majandus

#### Ehitus ja planeerimistegevus

2013. aasta jooksul väljastati 7 projekteerimistingimust, 9 ehitusluba ja 12 kasutusluba, kirjalikku nõusolekut 6 korral.

#### Teed ja transport

Teede korrashoiuks eraldati majandusministeeriumi poolt 71,8 tuhat eurot. Võrreldes eelmise aastaga on summa suurem 21,2 tuhat. Aastalõpu jääk ligi 25 tuhat eurot.

Kevadel profileeriti teid 49,25 km ulatuses, töid teostas Lääne Teed OÜ. Vähemal määral väiksemaid teid hõõveldas Viljatare OÜ. Üle valla teostati kruusteede kehvemate lõikude pindamist Kirna tee, Kirna-Ohtla tee, Kirna-Suure-Lähtru tee, Martna-Niinja-Lähtru tee, Uusküla tee, Oonga tee, Keravere tee, Tihase tee, Libumaa tee, Uudismaa tee, Önge tee, Eniste tee. Tööd telliti Lääne teed OÜ-lt. Väiksemaid teeaukude lappimisi teostasid Viljatare OÜ ja Ohtla Põld OÜ. Erinevatele teedele paigaldati 7 truupi. Tee ääri niideti 33,6 km ulatuses. Teostati mustkatteaukude lappimist. Martna küllasse paigaldati osaliselt uued tänavavalgustid. Kohalike teede ottesse paigaldati sildid teenimetustega (50 tk). Rannamõisa bussipeatusesse paigaldati ümarpalgist bussiootekoda. Sügisel profileeriti Lääne teed OÜ poolt teid 31,49 km ulatuses. Martna vallavolikogu 25.09.2012 otsuse nr 94 alusel on Martna valla kohalike teede pikkus kokku 120,108 km.

#### Turism

Jätkub kuue valla: Martna, Lihula, Hanila, Ridala, Varbla ja Koonga turismialane koostöö MTÜ Terra Maritimas. Lääne-Nigula, Kullamaa ja Martna vallad jätkavad koostööd Marimetsa piirkonna turismimajanduse arendamiseks.

MTÜ Läänemaa Turismi tegevust toetati (aastatel 2012-2013) 0,8 tuhande euroga aastas, sõlmitud oli sellekohane toetusleping. Martna vald ei ole MTÜ Läänemaa Turismi liige alates 2011.a.

### Haridus

#### Alusharidus

Alushariduse saamise võimalus on Martna lasteaias. Aasta lõpu seisuga oli nimekirjas 29 last. Laste kooliks ettevalmistamine on lasteaias põhieesmärk. Martna valla koolieelikud on lasteaias hästi kaasatud. Lasteaiakohtade järjekorda Martna vallas ei ole. Martna valla lasteaias töötavad pikaajaliste kogemustega õpetajad ning neile kindlustatakse pidev täiendkoolitus.

#### Üldharidus

Martna Põhikoolis õpib aasta lõpu seisuga 42 õpilast, Eelmise aastaga on õpilaste arv vähenenud 2 õpilase võrra. See toob kaasa ka klassikomplektide arvu vähenemise ning õppimise-õpetamise liitklassi tingimustes. Õpetajad kindlustatakse pideva täiendkoolitusega. Õpilaste arvu vähenemine toob kaasa probleemid, sest koole rahastatakse küll uute põhimõtete alusel kuid vähene õpilaste arv ei taga kogu õppekava ulatuses finantseerimist. Vald on sunnitud oma eelarvevahendeid lisama, et tagada kvaliteetne haridus kõigile Martna valla kooli õpilastele. Koolis pakutakse õpilastele tugiteenuseid: rakendatakse vajadusel parandusõpet ja individuaalset õppekava, õpiabi saab pikapäevarühmas ja individuaalsetest konsultatsioonidest. Tegutsevad ringid.

Martna Põhikooli 1. klassi astujate vanematele makstakse nn. ranitsatoetust. 2013. aastal astus I klassi 4 õpilast.

Martna kooli õpilastele on õppevahendid, ringid ja toitlustamine tasuta. Vald jätab ka PRIA-st saadava piimatoetuse ja piima ostuhinna vaheraha oma eelarve kanda. Tööle on rakendatud õpilasiin ja kompenseeritakse kooli ja koju sõidu piletid. Maakonnas õppivatele Martna valla gümnaasiumite õpilastele tagatakse sõidupiletite väljamaksmine.

Jätkub koolihoone renoveerimine nõuetele vastavaks ja vajaliku inventari soetamine eelarve piires.

## Sotsiaalhoolekanne

Martna valla sotsiaalhoolekande eelarvest makstakse taotlejatele toetusi ja teenuseid järgmiselt:

- valla sotsiaaltoetusi - volikogu määratud tingimustel ja korras
- toimetulekutoetus – vabariigi valitsuse poolt määratud tingimustel ja korras
- täiendavad toetused toimetulekutoetusest – volikogu määratud tingimustel ja korras
- riigi poolt rahastatav vajaduspõhine peretoetus lastega peredele- riigi poolt määratud tingimustel
- puudega isikute hooldajatoetust – volikogu määratud tingimustel ja korras
- riigi rahastatav raske ja sügava puudega lapse lapsehoiuteenuse toetus – volikogu määratud tingimustel ja korras
- transporditeenus pere- ja eriarstide vastuvõtule puudega isikutele ja üksikvanuritele
- koduhooldusteenus üksi elavatele ja puudega isikutele
- transporditeenus Rõude kauplusesse Kasari ja Rõude piirkonna isikutele
- tasuta toit vähekindlustatud puudega isikutele

Martna vald on oma elanikele maksnud ühekordseid sotsiaaltoetusi algusaastatest peale, 30.05.2011. aastal volikogu poolt täiendatud "Sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise kord" alusel.

Toetused jagunevad pere sissetulekust sõltuvateks ja pere sissetulekust sõltumatuteks.

Pere sissetulekust mittesõltuvad toetused on sünnitoetus, matusetootus, puudega isikute hooldajatoetus, vältimatu abi, jõulupakid põhikooli lastele, ranitasatoetus valla kooli õppima astuvale 1. klassi õpilasele, toetus raske ja sügava puudega lastele, vanurite sünnipäeva õnnitlused.

Pere sissetulekust sõltuvad toetused on toimetulekutoetus, alates 2013 aasta 01.juulist makstav vajaduspõhine peretoetus, ühekordsed toetused ja teenused, prillitoetus, lasteaialaste toiduraha kompenseerimine, hooldekodusse paigutatud isiku ülalpidamise kompenseerimine.

Volikogu haridus- ja hoolekandekomisjon teeb ettepanekuid vallavalitsusele puudega isikute hooldaja, hooldajatoetuse ja lasteaia laste toiduraha toetuse määramiseks.

Martna vallas töötab hooldustöötaja, kes abistab eakaid ja puuetega inimesi. Viib neile apteegist ravimeid. kauplusest toiduained, koolisööklast sooja suppi, korraldab igapäevaelu toiminguid. Transpordib pere- ja eriarstide juurde. Aastal 2013 said koduhooldusteenust üheksateist isikut, neist puudega kaksteist.

Valla sotsiaalkorter kolis uutesse ruumidesse. Korteris elab neli isikut, neist üks puudega, ülejäänud kolm töövõimetuspensionärid.

Üks puudega vanur elas Halinga Hooldekodus. Teenuse eest tasus omavalitsus, kuna tal ei ole ülalpidamiskohuslasi.

Hooldajatoetust maksti kuuele täiskasvanud raske ja sügava puudega isikule 2,4 ja ühele raske puudega lapsele 1,7 tuhat eurot millest moodustas sotsiaalmaks 1,1 tuhat eurot.

Riigi poolt rahastatav raske ja sügava puudega lapsehoiuteenuse jääk 2013 ajasta alguseks oli 0,2 tuhat eurot. Aasta jooksul eraldati lisaks 0,9 tuhat eurot, millest kahele raske puudega lapse lapsehoiuteenusele kulus 0,8 tuhat eurot. Aastalõpu jääk 0,3 tuhat eurot.

2013.aastal maksis vald sünnitoetust viiele lapsele. Sünnitoetust makstakse sünnijärselt pool summast ja lapse 1,5 a saamisel teine pool. Ranitasatoetust maksti neljale 1. klassi astunud lapsele kokku 0,5 tuhat eurot. Matusetootust maksti üheteistkümne isiku surma korral kokku 0,4 tuhat eurot. Ühekordseid toetusi maksti vähekindlustatud ja puudega madala sissetulekuga peredele 1,3 tuhat eurot- kütte, ravimite, prillide jm. kulutuste katteks.

Valla eelarvest osutati tasuta transporditeenust vanuritele ja puudega inimestele pere- ja eriarsti vastuvõtule minekuks.

Autokaupluse teenust osutatakse Kasari-Rõude elanike poeskäiguks. Selleks kulus 0,8 tuhat eurot. Tasuta toilitustamise teenus kahele puudega isikule 0,5 tuhat ja osaline või täielik lasteaialaste toiduraha kompenseerimine kuue vähekindlustatud pere kaheksale lapsele 0,6 tuhat eurot. Jõulupakid tehti kõigile valla peredes kasvavatele lastele kuni põhikooli astme lõpuni. 2013. aastal maksti vallas toimetulekutoetust seitsmeteistkümnele perele summas 21,3 tuhat eurot, teenuse osutamise kulu oli 1,1 tuhat eurot. Toimetulekutoetuse vahenditest maksti täiendavaid toetusi 0,9 tuhat eurot viiele vähekindlustatud perele küttepuude ja majanduskulude eest tasumiseks.

Toimetulekutoetuse vahendite jääk 2013.a lõpuks 1,7 tuhat eurot.  
Vajaduspõhist peretoetust maksti kaheksale perele 0,7 tuhat eurot.

## Tervishoid

Valla elanike tervise eest hoolitseb Martna perearst FIE Hiie Tiisler.  
Martna vald rendib oma hoones perearstile ja Nurme haruapteegile ruume.

## Kultuur

### Sporditegevus

Martna vallas tegeleb sporditegevusega Spordiklubi Martna. Eelarvest oli spordile eraldatud 2013. aastal 7,4 tuhat eurot., millest tegevustoetusena spordiklubile 6,6 tuhat eurot spordiürituste läbiviimiseks ning sporditegevuse arendamiseks. Põhiliselt tegeldakse siiski maadlusega. Aasta lõpul premeeritakse parimaid sporditegijaid ja nende treenereid. Selleks kulutati 0,9 tuhat eurot. Edukad on olnud orienteerujad, võrkpallurid ja kreeka-rooma maadlejad.

### Noorsootöö

Vallas on üks sada kaksikümne üheksa 7-26 aastast last ja noort. Martnas tegutseb Martna Avatud Noortekeskus, mis on avatud tööpäeviti 8 tundi. Noortekeskuses töötab lepingu alusel tegevuste juhendaja. Tema tööülesandeks on noorte vaba aja sisustamine, noori arendavate tegevuste planeerimine ja korraldamine.

Tähistatakse rahvakalendripäevi, on võimalik mängida lauamänge, teha erinevaid käelisi tegevusi, töötab internet, Wii mängukonsool ja on sisustatud kööginurk. Martna Avatud Noortekeskuse eelarve on 7,2 tuhat eurot.

Maakondlikust ANK-i projektist taotletud 1,3 tuhande euro eest korraldati tegusatele noortele väljasõit Roosta puhkekülasse. Osteti televiisor, vahendeid tegevuste arendamiseks ja remondimaterjali ruumide korrastamiseks.

### Kultuuritöö, seltsitegevus ja raamatukogud

Kultuuritöö tegevust juhivad kultuuri- ja sporditöö komisjon. Kaarhalli ülalpidamise kulud on 1,5 tuhat eurot. Tähtpäevade tähistamiseks kulus 0,8 tuhat eurot. MTÜ-dele anti tegevustoetuseks 13,2 tuhat eurot ning toetati ka EELK Martna kogudust 6,6 tuhande euroga. Martnas tegutseb Martna Päevakeskus ja Rõudes MTÜ Rõude külaselts. Põhiliselt tehakse käsitööd ja tegeletakse isetegevusega. Kootakse vaipu, Rõudes rahvariide seeliku kangast, suurrätte mida käiakse müümas ka väljaspool valla piire.

Vallal on kaks raamatukogu, Rõudes ja Martnas. Lisaks riigi poolt eraldatud raamatute rahale, mis oli 1,4 tuhat eurot, lisab vald juurde samaväärse summa. Alates 2013 aasta märtsist tegutseb Martna raamatukogus postipunkt. Aasta lõpus kolis ka Rõude raamatukogu uutesse ruumidesse. Kokku kulus raamatukogudele 18,3 tuhat eurot.

## Keskkonnakaitse

### Jäätmekäitlus

Martna vallavolikogu võttis 2009 aasta 13. mail vastu Läänemaa omavalitsuste ühtse jäätmekava ja kiitis heaks Lääne maakonna omavalitsuste jäätmehoolduseeskirja. Kodanikud on keskkonnateadlikumad - osa jäätmeid komposteeritakse, tellitud on konteinerid ja korraldatud prügivedu. Igal aastal on üha rohkem elanikke, kellel on sõlmitud leping prügivedu ettevõttega. Kord

aastas kogub auto kokku ohtlikud jäätmed. Alates 1. septembrist 2013 alustas Hanila, Lihula, Martna, Nõva, Oru, Risti ja Taebla valdade ühise hanke raames segaolmejäätmete vedu, omavalitsustega sõlmitud korraldatud jäätmeveo lepingu aluse. Teenust osutab alates septembrist AS Eesti Keskkonnateenused. Enne seda AS Ragn-Sells.

#### Põllumajandus

Põllumajandustootjate teadlikkus on kasvanud põhjavee kaitsmisel. Tänu PRIA toetustele on mitmed loomapidajad renoveerinud sõnnikuhoidlad, mille tulemusena väheneb keskkonnareostus. Vallas on ka tegutsevaid mahepõllupidajad, kes ei tohi kasutada keemilise koostisega väetisi, säästes seega ka keskkonda.

#### Vesi ja kanalisatsioon

2004. aastal loodi AS Matsalu Veevärk, millega liitus ka Martna vald. Selle tagajärjel on Martna külas tänapäeva nõuetele vastav joogivesi. Martna valla osalus on 2% aktsiakapitalist kokku 285 aktsiat summas 27 tuhat eurot.

Martna vallas on vee ja kanalisatsiooniga varustatud Kirna, Väike- Lähtru, Martna, Rõude ja Kasari külad. 2012 aastal koostati ka uus ÜVK arengukava.

#### Maakorraldus

2013. aastal oli maakorralduslikest toimingutest endiselt aktuaalne maa munitsipaliseerimine. On hakatud ellu viima kehtestatud detailplaneeringuid. Tegeletakse jätkuvalt korteriomandi seadmisega.

## **Ülevaade valla arengukava täitmisest**

Martna volikogu otsustas jaanuaris pidada ühinemisläbirääkimisi Nõva, Noarootsi, Oru, Risti ja Taebla vallaga, eesmärgiga moodustada 2013. aasta korraldusteks kohalike omavalitsuste volikogude valimisteks uus kohaliku omavalitsuse üksus. Veebruariks oli selge, et nii kiiresti pole võimalik liitumist korraldada läbi viia ja volikogu otsustas, et soovi jätkata läbirääkimisi põhjavaldade kiire liitumise nimel. KOV valimisteks moodustati lõpuks uus omavalitsus – Lääne-Nigula vald Oru, Risti ja Taebla baasil. Martna jätkab läbirääkimisi Ridala vallaga.

Martna Vallavalitsuse tänukirjade saajad olid:

- Aire Aljaste, pikaajalise ja särava töö eest Martna Lasteaia õpetajana;
- Liili Merimaa, pikaajalise töö eest Martna Põhikooli ja Martna Lasteaia õpetajana;
- Virve Raagmaa, kohusetundliku töö eest Rõude külamaja perenaiesena;
- Hardi Rehkalt, valla elu tasakaaluka juhtimise ja hoidmise eest;
- Kristhel Valper, õppetöövälise koolielu suurepärase korraldamise eest;
- Raimond Lunev, hea koostöö eest Martna Vallavalitsusega;
- Urmas Robam, hea koostöö eest Martna Vallavalitsusega;
- Valmar Gilden, hea koostöö ja Kasari piirkonna elu elavdamise eest.

Rõude küla selts on olnud väga tegus. Edukas oli Rõude külamaja saali katuse renoveerimine. Kangrupesas toimus jaanuaris Läänemaa kanagakudujate infopäev „Eesti maavillane“. Teemadeks olid Eesti maavillane patselapilises tekis ja Eesti maavillase arhailine kudumine. Aprillis korraldati kangakudujate õppepäev. Mai kuus toimus emadepäeva laat. Juulis korraldati Rõudes Läänemaa Pensionäride Ühenduse suvepäev. Augustis korraldati fotonäitus koos Eesti Fotokunstiühingu ja Haapsalu Fotoklubiga. Septembris toimus suvelõpu pidu. Oktoobris toimus Kangakudujate XI infopäev 2013, mille teemaks oli „Eesti maavillane“. Kohaletulnuid oli üle 120 üle terve Eesti. Rõude käsitöölised käisid ka Tallinnas Mardilaadal oma toodangut müümas.

„Teeme ära 2013“ raames toimusid koristustalgud Laikülas, Rõude kalmistul ja külamaja ümbruses, Martnas Paumani tiigi ümbruses ja Kirna külalplatsil.

Suuremad jaanituled olid Martnas, Rõudes ja Kirnas.



Seoses töötaja lahkumisega suleti Martna postkontor. Koostöös Eesti Postiga pakub postiteenuseid Martna Raamatukogu, kus avati postipunkt. Martna Päevakeskuses toimusid läbi aasta koolitused ja loengud koos käsitöö tegemisega. Korraldati ka iga aastane bussiekskursioon.

Lõppenud on remonditööd riigimaanteel Laiküla – Kasari lõigul ja Martna-Kurevere tee on kaetud mustkattega. Renoveeriti Martna sild, mis on nüüd vanast laiem ja ohutum. Lõpetati Martna tänavavalgustuse renoveerimise viimane etapp. Olulistesse kohtadesse pandi uued postid, vanad ja kasutuskõlbmatud võeti maha. Postide otsa paigaldati kaasaegsed ja säästlikud valgustid.

Rõude ja Rannajõe said omale uue bussioote paviljonid.

Martnas uuendas AS Matsalu Veevärk ligi 173 tuhande euroga olemasolevat reoveepuhastit, mis aitab kaasa ka Rannamõisa jõe reostuskoormuse vähenemisele.

Jätkuvad Harku-Sindi-Lihula 330/110 kV elektriliini trassi asukoha määramine. Trass läbib ka Martna valda ja käimas on avalikud arutelud.

Martnas Paumani tiigi ääres valmis uus tuletõrje veevõtukoht.

Martna kogudus koos Vallavalitsusega on loomas uusi sõprussidemeid Rootsi Hille kogukonnaga.

Hajaasustuse programmi 2013 raames kolme pere kanalisatsiooni rajamist ja ühe pere veetõsteseadmete soetamist.

Valmis Paumani detailplaneering, mille eesmärgiks on puhkeala teenindavate rajatiste, s.h laululava, tantsuplatsi, külakiige, piknikulaua, puhkevarjualuse, lasteatraktsioonide, silla ja laudtee ehitamine ning parkla, lõkkeaseme ja välivalgustuse rajamine, vajadusel maa-ala kuivendamine ning selleks otstarbeks ehituslubade väljastamine, olulisemate arhitektuurinõuete seadmine, liikluskorralduse, haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete, teede, tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha määramine, servituutide vajaduse, muude seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kinnisomandi kitsenduste ulatuse määramine planeeritaval maa-alal.

Meie vallas on 2013. aastal registreeritud neli uut tegijat, neist kolm on osaühingud ja üks MTÜ.

Uued osaühingud:

KOVALEFF OÜ (spetsialiseerimata hulgikaubandus);

Oled Kaunis OÜ (juuksuri- ja muu iluteenindus);

Renvild OÜ (toor- ja parknaha hulgimüük).

Mittetulundusühing L.E.N.K.S on vaba aja veetmise, meelelahutuse ja kultuurilise tegevusega või huvialadega seotud ühendus.

### Ülevaade finantsdistsipliini täitmise kohta

2012	2013
11,9	-14,5
-38,5	-37,5

## Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

Omavalitsuse ülesandeks on korraldada vallas talle seadusega pandud kohaliku elu küsimuste otsustamine ja korraldamine. Eelarvest kaetakse koolieelse lasteasutuse, põhikooli ja raamatukogude toimimiseks hädavajalikud kulud.

Martna vald on põllumajandusliku suunitlusega ja kuna 93% haritavast maast on kasutusel siis uusi töökohti põllumajanduses, mis on seotud maa harimisega, ei ole võimalik luua. Seega tuleb otsida uusi lahendusi, nagu põllumajanduslike saaduste ümbertöötlemine, väikeettevõtlus, turism ja muude kõikvõimalike teenuste osutamine.

Üheks suuremaks turismialaseks projektiks on Matsalu mõjupiirkonna turismi ja puhkemajanduse arendamine. Projekti üldine eesmärk on Matsalu lahe turismipiirkonna turismiteenuste mitmekesistamine, tervikliku teenuspaketi väljaarendamine, külastaja viibimise pikendamine antud piirkonnas ning kohalike teenuste tarbimise soodustamine ja vaatamisväärsuste muutumine atraktiivseks ja külastatavaks. Turism loob mitmeid töökohti turistide teenendamiseks. Mõju ilmneb ilmselt ka põllumajandussektoris – külastajate toitlustamiseks vajaliku tellimine.

Plaanis on veel järgmised investeeringud ja tegevused:

- Jätkata liitumisläbirääkimisi Ridala vallaga.
- Avatud Noortekeskuse abil aktiveerida noorte tegevust ja vaba-aja sisustamist. Ühistevõtluste ja inventari soetamise projekte kirjutatakse pidevalt.
- Päevakeskuste tegevuste laiendamine.
- Martna Lasteaia hoone renoveerimine projektist saadava rahastuse abil.
- Martna Põhikooli järk-järguline renoveerimine.
- Toetada Martna Vallavalitsuse ruumides tegutsevaid mittetulundusühinguid (Rõude küla seltsi, Martna Päevakeskust, EELK Martna kogudust ja Spordiklubi Martna).
- Valla teede jätkuv korrastamine. 2013. aastal renoveeriti viimane osa Martna välisvalgustusest. 2014 aastal kavandatakse rajada välisvalgustus Rõude ja Kirna korruselamute juurde.
- Kavas on välja vahetada purunenud ja paigaldada uusi tee truupe.
- Kavas on hõõeldada teid ja korrastada teede ääri. Kaaluda ka teede mustkatttega katmist kohtades, kus on enam püsielanikke.
- Koostöös Maanteeametiga paigaldada uus bussiootepaviljon Laikülasse (2014/2015).
- Martna külas Paumani maaüksuse korrastamine ja väljaehitamine projektipõhiselt koostöös ja mittetulundusühingutega kaasates ka ettevõtjaid ja noori, et kujundada sellest valla suviste ürituste läbiviimise paik.
- Otsida võimalusi Martna katlamaja ja soojatrassi renoveerimiseks.
- Otsida võimalusi lagununud korruselamute lammutamiseks.
- Jätkata koostööd mittetulunduse ja ettevõtlussektoriga, sõlmides nendega avaliku teenuse pakkumise lepinguid. Nii paranevad nende võimalused raha taotlemisel ja on võimalik ettevõtluse areng vallas.
- Koostöö naaberomavalitsuste- ja Soome sõprusvallaga.

Raamatupidamise aastaaruanne**BILANSS**

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
<b>Varad</b>		<b>3 637</b>	<b>3 786</b>
<i>Käibevara</i>		114	117
Raha ja pangakontod	1	41	39
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	43	38
Muud nõuded ja ettemaksed	4	30	40
<i>Põhivara</i>		3 523	3 669
Pikaajalised finantsinvesteeringud	2	27	27
Kinnisvarainvesteeringud	5	364	375
Materiaalne põhivara	6	3 132	3 267
<b>Kohustused ja netovara</b>		<b>3 637</b>	<b>3 786</b>
<i>Lühiajalised kohustused</i>		57	42
Võlad hankijatele		27	18
Võlad töövõtjatele		1	1
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	4	30	23
<i>Netovara</i>		3 580	3 744
Eelmiste perioodide akumuleeritud ülejääk (puudujääk)		3 745	3 861
Aruandeperioodi akumuleeritud ülejääk (puudujääk)		-165	-117

**TULEMIARUANNE**

	Lisa	2013	2012
<b>Tegevustulud</b>		<b>835</b>	<b>876</b>
<b>Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed</b>	3	<b>474</b>	<b>441</b>
Tulumaks		406	372
Omandimaksud		68	69
<b>Kaupade ja teenuste müük</b>		<b>106</b>	<b>105</b>
Riigilõivud	3	2	2
Tulud majandustegevusest	9	104	103
<b>Saadud toetused</b>	7	<b>254</b>	<b>326</b>
<b>Muud tulud</b>	10	<b>1</b>	<b>4</b>
Kasum/kahjum põhivara ja varude müügist		0	3
Muud tulud varadelt		1	1
<b>Tegevuskulud</b>		<b>-1 000</b>	<b>-993</b>
<b>Antud toetused</b>	13	<b>-85</b>	<b>-89</b>
Sotsiaaltoetused		-48	-43
Muud toetused		-37	-46
<b>Tööjõukulud</b>	11	<b>-436</b>	<b>-392</b>
<b>Majandamiskulud</b>	12	<b>-277</b>	<b>-302</b>

	<b>Muud kulud</b>	12	<b>-50</b>	<b>-48</b>
	<b>Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus</b>	5;6	<b>-152</b>	<b>-162</b>
<b>Aruandeperioodi tegevustulem</b>			<b>-165</b>	<b>-117</b>
<b>Aruandeperioodi tulem</b>			<b>-165</b>	<b>-117</b>
<b>Aruandeperioodi tulem ja siirded kokku</b>			<b>-165</b>	<b>-117</b>

**Rahavoogude aruanne**

	Lisa	2013	2012
<b>Aruandeperioodi tegevustulem</b>		-165	-117
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	<b>5,6</b>	152	162
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	<b>7</b>	-3	-30
Käibemaksukulu põhivara soetuseks		1	2
Kasum/kahjum põhivara müügist		0	-3
<b>Korrigeeritud tegevustulem</b>		<b>-15</b>	<b>14</b>
<b>Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus</b>			
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuete muutus		-5	0
Muutus nõuetes ostjate vastu		10	1
Muutus toetuste ettemaksetes		0	2
<b>Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus kokku</b>		<b>5</b>	<b>3</b>
<b>Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus</b>			
Muutus võlgades hankjatele		9	-4
Muutus võlgades töövõtjatele		0	1
Muutus toetuste kohustustes		3	0
Muutus maksu-, lõivu- ja trahvikohustustes		3	0
Muutus saadud toetuste ettemaksetes		0	-8
<b>Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus</b>		<b>15</b>	<b>-11</b>
<b>Rahavood põhitegevusest kokku</b>		<b>5</b>	<b>3</b>
<b>Rahavood investeerimistegevusest</b>			
Materiaalse põhivara soetus		-6	-14
Müügist saadud tulu		0	3
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		3	1
<b>Rahavood investeerimistegevusest kokku</b>		<b>-3</b>	<b>-10</b>
<b>Rahavood finantseerimistegevusest</b>			
Tagasi makstud laenud	<b>8</b>	0	-8
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	<b>8</b>	0	-2
<b>Rahavood finantseerimistegevusest kokku</b>		<b>0</b>	<b>-10</b>
<b>Puhas rahavoog</b>		<b>2</b>	<b>-15</b>
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	<b>1</b>	39	54
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus		41	39
<b>Raha ja selle ekvivalendi muutus</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>-15</b>

**Netovara muutuste aruanne**

	<b>Akumuleeritud tulem</b>	<b>Viited</b>
--	----------------------------	---------------

Perioodi puhastulem	-117	tulemiaruanne
<b>Saldo 31.12.2012</b>	<b>3 744</b>	bilanss
Perioodi puhastulem	-165	tulemiaruanne
Ümberhindlus	1	
<b>Saldo 31.12.2013</b>	<b>3 745</b>	bilanss

### Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne ja tulemiaruanne ei ole võrreldavad nende koostamisel kasutatud erinevate arvestuspõhimõtete tõttu:

- 1) eelarve ja eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhise printsiibi järgi, tulemiaruanne on koostatud tekkepõhise printsiibi järgi;
- 2) kaupade ja teenuste ostmisel kaasnev tagasisaamisele mittekuuluv käibemaks kajastatakse eelarve täitmise aruandes koos kaupade ja teenuste maksumusega, kuid tulemiaruanandes real "Maksu- ja lõivukulud" ;
- 3) eelarve täitmise aruandes ei ole kajastatud põhivarade amortisatsiooni.

Kirje nimetus	Eelarve	Lõplik	Täitmine
<b>PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU</b>	<b>831,60</b>	<b>849,80</b>	<b>855,30</b>
30 <b>Maksutulud</b>	<b>462,10</b>	<b>462,10</b>	<b>469,20</b>
3000 Füüsilise isiku tulumaks	394,70	394,70	401,20
3030 Maamaks	67,40	67,40	68,00
32 <b>Tulud kaupade ja teenuste müügist</b>	<b>131,00</b>	<b>131,50</b>	<b>130,30</b>
3500, 352 <b>Saadavad toetused tegevuskuludeks</b>	<b>236,90</b>	<b>254,60</b>	<b>254,90</b>
352.00.17.1 Tasandusfond (lg 1)	63,80	63,80	63,80
352.00.17.2 Toetusfond (lg 2)	96,70	106,80	106,80
3500, 352 Muud saadud toetused tegevuskuludeks	76,40	84,00	84,30
3825, 388 <b>Muud tegevustulud</b>	<b>1,60</b>	<b>1,60</b>	<b>0,90</b>
382540 Sh laekumine vee erikasutusest	1,40	1,40	0,70
3882 Sh saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	0,20	0,20	0,00
3880, 3888 Sh muud eelpool nimetatamata muud tegevustulud			0,20
<b>PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU</b>	<b>872,60</b>	<b>888,60</b>	<b>849,90</b>
40, 41, 4500, 452 <b>Antavad toetused tegevuskuludeks</b>	<b>86,80</b>	<b>98,10</b>	<b>90,00</b>
413 Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	47,90	54,80	52,80
4500 Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	0,10	4,30	3,90
452 Mittesihtotstarbelised toetused	38,80	39,00	33,40
<b>Muud tegevuskulud</b>	<b>785,80</b>	<b>790,50</b>	<b>759,80</b>
50 Personalikulud	419,40	426,20	432,20
55 Majandamiskulud	365,60	363,50	326,80
60 Muud kulud	0,80	0,80	0,80
<b>PÕHITEGEVUSE TULEM</b>	<b>-41,00</b>	<b>-38,80</b>	<b>5,50</b>
<b>INVESTEERIMISTEgevus KOKKU</b>	<b>2,50</b>	<b>0,30</b>	<b>-3,20</b>
15 Põhivara soetus (-)		-2,20	-5,70
3502 Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	2,50	2,50	2,50

	<b>EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))</b>	<b>-38,50</b>	<b>-38,50</b>	<b>2,20</b>
	<b>FINANTSEERIMISTEGEVUS</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
1001	<b>LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)</b>	<b>-38,50</b>	<b>-38,50</b>	<b>2,20</b>
	<b>PÕHITEGEVUSE KULUDE JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI</b>	<b>872,60</b>	<b>890,80</b>	<b>855,60</b>
<b>01</b>	<b>Üldised valitsussektori teenused</b>	<b>114,20</b>	<b>117,80</b>	<b>116,20</b>
01111	Valla- ja linnavolikogu	14,10	14,10	14,10
01112	Valla- ja linnavalitsus	90,60	94,20	94,90
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	0,50	0,50	0,50
01800	Ülalnimetamata üldised valitsussektori kulud kokku	9,00	9,00	6,70
<b>02</b>	<b>Riigikaitse</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>
<b>04</b>	<b>Majandus</b>	<b>163,80</b>	<b>165,50</b>	<b>140,30</b>
04360	Muu energia- ja soojamajandus	79,30	82,40	82,10
04510	Maanteetransport (vallateede- ja tänavate korrashoid)	77,50	77,90	52,90
04730	Turism	4,60	4,60	4,50
04900	Muu majandus (sh.majanduse haldamine)	2,40	0,60	0,80
<b>05</b>	<b>Keskkonnakaitse</b>	<b>28,10</b>	<b>28,20</b>	<b>28,00</b>
05100	Jäätmekäitlus (prügivedu)	9,70	9,40	9,10
05200	Heitveekäitlus	1,50	1,60	1,80
05400	Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse, haljastus Ülalnimetamata keskkonnakaitse kulud kokku	16,10 0,80	16,40 0,80	16,30 0,80
<b>06</b>	<b>Elamu- ja kommunaalmajandus</b>	<b>48,30</b>	<b>51,00</b>	<b>47,50</b>
06100	Elamumajanduse arendamine	8,80	9,80	9,80
06300	Veevarustus	2,80	6,20	3,00
06400	Tänavavalgustus	1,90	1,90	1,70
06605	Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	34,80	33,10	33,00
<b>08</b>	<b>Vabaaeg, kultuur ja religioon</b>	<b>100,20</b>	<b>98,60</b>	<b>96,70</b>
08102	Sporditegevus	7,40	7,40	7,50
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	5,20	7,40	7,20
08201	Raamatukogud	17,50	18,70	18,30
08208	Kultuuriüritused	2,90	2,50	2,30
08209	Seltsitegevus	13,90	13,70	13,70
08400	Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	6,60	6,60	6,60
08600	Muu vaba aeg, kultuur, religioon, sh. haldus	46,70	42,30	41,10
<b>09</b>	<b>Haridus</b>	<b>360,70</b>	<b>361,60</b>	<b>360,80</b>
09110	Eelharidus (lasteaiad)	91,20	93,10	93,10
09212	Põhikoolid	229,70	225,20	224,90
09220	Gümnaasiumid	17,30	15,50	15,40
09600	Õpilasveo eriliinid	20,50	19,80	19,40
09601	Muud hariduse abiteenused		6,00	6,00
09800	Muu haridus, sh. hariduse haldus	2,00	2,00	2,00
<b>10</b>	<b>Sotsiaalne kaitse</b>	<b>56,90</b>	<b>67,70</b>	<b>65,70</b>
10121	Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	4,20	4,70	4,30
10200	Eakate sotsiaalhoolekande asutused	3,90	5,00	5,00
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	8,10	8,30	8,50
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	7,50	7,00	7,00
10701	Riiklik toimetulekutoetus	16,20	24,90	23,20
10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	1,10	0,90	0,80
10900	Muu sotsiaalne kaitse, sh. sotsiaalse kaitse haldus	15,90	16,90	16,90

Eelarves on tuludes suurim laekumine üksikisiku tulumaks. Esialgse ja lõpliku eelarve olulisteks vahedeks on sihtotstarbelised toetused projektide elluviimiseks mis võetakse eelarvesse jooksvalt. Enim kulub eelarvevahendeid haridusele, majandusele, valitsemisele ja kultuurile. Selgitused eelarve kohta on tegevusaruandes.

### **Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused**

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavale. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

### **Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks.**

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajaliseks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

### **Raha ja raha ekvivalendid**

Bilansis kajastatakse kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

### **Finantsinvesteeringud**

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtapabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul. Finantsinvesteeringuid aktsiatesse kajastatakse nende soetusmaksumuses (osalus alla 20%).

### **Maksu, lõivu, trahvi ja muud nõuded**

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks.

### **Kinnisvarainvesteeringud**

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (hooned), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida aruandekohuslane ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Kinnisvarainvesteeringute kulumi keskmine norm aastas on 2,32 %.

### **Materiaalne põhivara**

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 2,0 tuhat eurot. Põhivara rekonstrueerimiskulud, mis pikendavad vara kasulikku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

- |  |      |     |
|--|------|-----|
| 1. Hooned ja rajatised                           | 7,5% |     |
| 2. Masinad ja seadmed                            | 20%  |     |
| 3. Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika |      | 20% |
| 4. Muu inventar                                  | 20%  |     |

**Renditud varad**

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

(a) Aruandekohuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Kapitalirenti tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga. Kapitalirenti maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

(b) Aruandekohuslane on rendileandja

Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul

**Sihtfinantseerimine**

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuste sihipärast kasutamist. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse tulemiaruanDES kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi.

Avalikust sektorist saadud põhivara sihtfinantseerimist kajastatakse tekkepõhisel momendil tuluna.

**Maksude arvestus**

Põhivara soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks on mitte-käibemaksukohustuslane) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

**Tulude arvestus**

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuste osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist.

**Bilansipäevajärgsed sündmused**

Raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva ja bilansikuupäeva vahelisel ajal ei ole toimunud olulise mõjuga tegureid, mis mõjutaks aastaaruande tulemusi.

Alates 01.01.2011.a.ühines Eesti Vabariik eurosooniga ja eesti kroon asendus euroga. Sellest tulenevalt konverteeris ettevõtte alates 01.01.2011 oma raamatupidamisarvestuse eurodesse ning 2011 ja järgnevate majandusaastate aruanded koostatakse eurodes. Võrdlusandmed konverteeritakse ametliku kursiga 15,6466 EEK/EUR.

Lisa 1 Raha ja selle ekvivalendid

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha	1	2
Arvelduskontod pankades	40	37
<b>Raha ja pangakontod kokku</b>	<b>41</b>	<b>39</b>

Kirjel Arvelduskontod pankades on raha jääk SEB Pangas ja Swedpangas kokku.

Lisa 2 Finantsinvesteeringud

	31.12.2013	31.12.2012
<b>Pikaajalised finantsinvesteeringud</b>		
Noteerimata aktsiad	27	27
<b>Finantsinvesteeringud kokku</b>	<b>27</b>	<b>27</b>



Seisuga 31.12.2013 on Martna Vallavalitsusel lihtaktsisid:

1) AS Matsalu Veevärk

285 aktsiat

### Lisa 3 Maksud ja lõivud

#### A. Kohustused

	31.12.2013	31.12.2012
<b>Maksud brutosummas</b>		
Tulumaks	9	7
Maamaks	0	0
Sotsiaalmaks	16	14
Töötuskindlustusmaksed	1	2
Kogumispensionimaksed	1	
<b>Maksud kokku</b>	<b>27</b>	<b>23</b>
<b>MAKSUD, LÕIVUD, TRAHVID KOKKU</b>	<b>27</b>	<b>23</b>

#### B. Tulud

Maksud	Tulud	
	31.12.2013	31.12.2012
Tulumaks	406	372
Maamaks	68	69
<b>Maksud kokku</b>	<b>474</b>	<b>441</b>
<b>Lõivud</b>		
Ehitusloa väljastamise eest	2	2
<b>Lõivud kokku ( vt lisa 9)</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Loodusressursside kasutamise ja saastetasud</b>		
Tasu vee erikasutusest	1	1
<b>Loodusressursside kasutamise ja saastetasud kokku (vt lisa 10)</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
<b>MAKSUD, LÕIVUD, TRAHVID KOKKU</b>	<b>477</b>	<b>444</b>

Tulu- ja maamaksu kogub Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatistele.

Tähtajaks tasumata maksunõuetelt kogub Maksu- ja Tolliamet intresse ning kannab üle kohalikule omavalitsusele. Intressitulu on kajastatud tekkepõhiselt ning kassapõhiselt kirjel

### Lisa 4 Muud nõuded, ettemaksud ja kohustused

	Lühiajaline osa 31.12.2013	Lühiajaline osa 31.12.2012
Nõuded ostjate vastu	30	40
<b>Muud nõuded ja ettemaksud kokku</b>	<b>30</b>	<b>40</b>
Maksu-, lõivu- ja trahvi-kohustused ( vt.lisa3)	27	23

Saadud ettemaksed	3	0
<b>Muud kohustused ja ettemaksed kokku</b>	<b>30</b>	<b>23</b>

Nõuded ostjate vastu koosneb kommunaalmajanduse tegevusest elanikele osutatud teenuste eest 26, lasteaiatoiduraha ja õppevahendite tasu 1, AS Matsalu vesi teenuste vahendamise eest ja muud ostajate arved 2 tuhat eurot.

#### Lisa 5 Kinnisvarainvesteeringud

	2013	2012
<b>Soetusmaksumus perioodi alguses</b>	<b>458</b>	<b>458</b>
Akumuleeritud kulum	-83	-71
<b>Jääkväärtus perioodi alguses</b>	<b>375</b>	<b>387</b>
Amortisatsioon ja allahindlused	-12	-12
<b>Soetusmaksumus perioodi lõpus 31.12.2013</b>	<b>458</b>	<b>458</b>
Akumuleeritud kulum	-95	-83
<b>Jääkväärtus perioodi lõpus 31.12.2013</b>	<b>363</b>	<b>375</b>
	<b>2013</b>	<b>2012</b>
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt (vt.lisa 9)	69	71
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud (vt.lisa 12)	-72	-55

#### Lisa 6 Materiaalne põhivara

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Kokku
<b>Jääk perioodi alguses 01.01.2012</b>					
<b>Soetusmaksumus</b>	<b>10</b>	<b>4 262</b>	<b>62</b>	<b>3</b>	<b>4 337</b>
Kogunenud kulum	0	-1 036	-31	-3	-1 070
Jääkväärtus	10	3 226	31	0	3 267
Soetused ja parendused		5			5
Amortisatsioon ja allahindlus		-128	-12		-140
Mahakandmine				-3	-3
Ümberhindlus	1				1
<b>Kokku liikumised</b>	<b>1</b>	<b>-123</b>	<b>-12</b>	<b>-3</b>	<b>-137</b>
<b>Jääk perioodi lõpus 31.12.2013</b>					
<b>Soetusmaksumus</b>	<b>11</b>	<b>4 267</b>	<b>61</b>	<b>0</b>	<b>4339</b>
<b>Kogunenud kulum</b>	<b>0</b>	<b>-1 164</b>	<b>-43</b>	<b>0</b>	<b>-1207</b>
<b>Jääkväärtus</b>	<b>11</b>	<b>3103</b>	<b>18</b>	<b>0</b>	<b>3132</b>

Lisa 7 Saadud toetused

	2012		
	Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Muud toetused
<b>Rahalised sihtfinanteerimised</b>	182	30	114
Riigieelarvest tasandusfondi	80		114
PRIA-lt koolide piim	1		
Rahandusministeerium-õppelaenu	3		
EAS	30		
Pria Leader		1	
Maavalitsus-projektid	2		
Maavalitsus-kaevud	7		
SA Archimedes	6		
Riigieelarvest teedeehituseks	51		
EAS elektri auto		29	
Omavalitsuste vahelised toetused	2		
<b>KOKKU SAADUD TOETUSED</b>	<b>182</b>	<b>30</b>	<b>114</b>

	2013		
	Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Muud toetused
<b>Rahalised sihtfinanteerimised</b>	144	3	107
Riigieelarvest tasandusfondi	64		107
Maavalitsus-riiklik lapsehoid	1		
PRIA-lt koolide piim	1		
Rahandusministeerium-õppelaenu	2		
Pria Leader		3	
Maavalitsus-projektid	2		
Eesti noorsootöökeskus	1		
Riigieelarvest teedeehituseks	72		
Eesti post	1		
<b>KOKKU SAADUD TOETUSED</b>	<b>144</b>	<b>3</b>	<b>107</b>

Vastavalt riigieelarveseadusele pg 4 lõige 1 ja 2 alusel kantakse riigieelarvest kohalike omavalitsuste tasandusfondi eraldised vastavate valemite alusel. Lõige 2 summad on tegevuskulude sihtfinantseerimise kirjel ja lõige 1 on kajastatud muude toetuste kirjel. Lõige 1 tasandusfondi summasid riik ei jälgi. Vastavalt üldeeskirjale liigitatakse nimetatud toetus mittesihotstabeliseks ning kajastatakse kassapõhiselt tuluna.

Lisa 8 Tulud kaupade ja teenuste müügist

	2013	2012
Riigilõivud (vt.lisa 3)	2	2
Tulud haridusalasest tegevusest	26	24
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud (vt.lisa5)	69	71
Üür ja rent	8	8
Muu toodete ja teenuste müük	1	0
<b>Kokku</b>	<b>106</b>	<b>105</b>

Lisa 9 Muud tegevustulud

	2013	2012
Tulud loodusressursside kasutamisest (vt.lisa 3)	1	1
<b>Kokku</b>	<b>1</b>	<b>1</b>

Lisa 10 Tööjõukulud

	2013		2012	
	Töötajate arv	Töötasukulud	Töötajate arv	Töötasukulud
Volikogu	0,68	-10	0,47	-8
Vallavalitsus	5	-63	6	-58
Soojamajandus	5	-17	4	-16
Heitveekäitlus	0,4	-1	0,4	-1
Haljastus	2,17	-8	1	-8
Keskkonna haldus	0,11	-1	0,11	-1
Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	2,6	-16	1,9	-14
Noortekeskus	1	-4	1,01	-3
Raamatukogud	1,01	-7	1,01	-6
Kultuuri ja haldus	1	-5	1,01	-5
Lasteaed	7,7	-50	7,2	-41
Põhikool	15,92	-124	15,81	-114
Koduteenus	1	-5	1	-4
Sotsiaalse kaitse haldus	1	-13	1	-11
<b>KOKKU</b>	<b>44,59</b>	<b>-324</b>	<b>41,92</b>	<b>-290</b>
Sotsiaalkindlustusmaks töötasult		-107		-95
Töötuskindlustusmaks töötasult		-3		-4
<i>Erisoodustus</i>		-2		-3

Õppelaenude kustutamine		-1		-2
Maksud erisoodustustelt		-1		-1
<b>Tööjõukulud kokku</b>	<b>44,59</b>	<b>-436</b>	<b>41,92</b>	<b>-392</b>

### Lisa 11 Muud tegevuskulud

	2013	2012
Administreerimiskulud	-11	-15
Koolituskulud	-2	-4
Kinnisvarainvesteeringute haldamiskulud (vt.lisa 5)	-72	-55
Kinnistuste, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-57	-93
Rajatiste majandamiskulud	-56	-50
Sõidukite majandamiskulud	-14	-14
Info- ja kommunikatsiooni-tehnoloogia majandamiskulud	-7	-7
Inventari majandamiskulud	-3	-2
Toitained ja toitlustusteenused	-19	-18
Meditšiini- ja hügieenikulud	0	-1
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-3	-3
Õppevahendite ja koolituse kulud	-22	-21
Vaba aja sisustamise kulud	-3	-12
Sotsiaalteenused	-6	-3
Mitmesugused majanduskulud	-2	-4
<b>Vahekokkuvõte</b>	<b>-277</b>	<b>-302</b>
Muud tegevuskulud	-10	-1
Lõivu- ja trahvikulud	-1	0
Käibemaksukulu	-39	-47
<b>Vahekokkuvõte</b>	<b>-50</b>	<b>-48</b>
<b>Kokku</b>	<b>-327</b>	<b>-350</b>

### Lisa 12 Antud toetused

	2013	2012
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele	<b>-48</b>	<b>-43</b>
<i>Peretoetused ( sünnitoetus, koolitoetusjne.)</i>	-5	-3
<i>Toimetulekutoetus</i>	-22	-18
<i>Õppetootused</i>	-17	-16
<i>Toetused puudega isikutele ja nende hooldajatele</i>	-2	-3
<i>Erijuhtudel makstav sotsmaks</i>	-1	-2
<i>Muud sotsiaalabitoetused</i>	-1	-1
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	<b>-5</b>	<b>-4</b>
<i>Läänemaa OVL</i>	-4	0

AS Matsalu Veevärk	0	-2
Projekt Noored ja äärted	-1	0
Eraisikud-Lääne MV osaluse vahendamine	0	-2
Mittesihotstarbeline finantseerimine	<b>-29</b>	<b>-32</b>
Spordiklubi Martna	-7	-8
EELK kogudus	-7	-7
MTÜ Rõude Küla Selts	-7	-8
Läänemaa Turism	-1	-1
MTÜ Martna Päevakeskus	-7	-8
Liikmemaksud	<b>-3</b>	<b>-10</b>
OMVL	-2	-9
EMOL	-1	-1
<b>Antud toetused kokku</b>	<b>-85</b>	<b>-89</b>

### Lisa 13 Seotud osapoolte deklaratsioon

Tegevjuhtkond deklareerib käesolevaga, et vald ei ole aruandeaastal teinud tehinguid seotud osapooltega.

	Liikmete arv	Arvestatud hüvitised
Vallavolikogu	7	8
Vallavalitsus	5	0
	12	8

Hüvitiste all on kajastatud volikogu esimehe tasu ja liikmete istungitasud.

Nimekiri üksuste kohta kes on seotud osapooled, kuid kellega ei ole aruandeaastal ega sellele eelnenud aastal turutingimustest või seadusega sätestatud tingimustest erinevaid tehinguid toimunud:

MTÜ Kodukant Läänemaa	Lähtru PMÜ
Lääne Maakonna Spordiliit Läänela	Putkekaru OÜ
Läänemaa Omavalitsuste Liit	Ohtla Põld OÜ
Ovolex OÜ	Kaitseliidu Lääne Maleva Risti malevkond
EKRE Läänemaa ringkond	Viljatare OÜ
MTÜ Priitahtlikud Pritsimehed	TÜ Martna Masinaühistu
Fie Jaan Esko Kalda talu	Kesküla PÜ
Tõnnemaa OÜ	Fie Varje Sander Oonga kauplus
Fie Sander Jõemaa	Rõude küla selts
Haapsalu Fotoklubi	Fie Mariliis Vahar
OÜ Martna Garaaž	OÜ T&T Varahalduse
SA Eesti Teatri Festival	Mossemeez OÜ
MTÜ Spordiklubi Martna	Fie Allika Talu
MTÜ Martna Maaparandusühistu	MTÜ Martna Päevakeskus

Allkirjad majandusaasta aruandele

Raamatupidamiskohustuslase 31.12.2013. a lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ja audiitori hinnangust majandusaasta aruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta.

Raamatupidamiskohustuslase tegevjuhtkond on koostanud tegevusaruande ja raamatupidamise aruande. Raamatupidamiskohustuslase juht on majandusaasta aruande läbi vaadanud ja heaks kiitnud.

.....  
(kuupäev)  
Vallavolikogu esimees Hardi Rehkalt .....

Vallavanem Tiiu Aavik .....